

UDSKRIFT

af

Arbejdsrettens dom af 28.februar 2008

i sag nr. A 2007.500

*Landsorganisationen i Danmark
for
Malerforbundet i Danmark
(advokat Stephan Agger)*

*mod
Dansk Arbejdsgiverforening
for
Dansk Byggeri – Servicekontor Høje Tåstrup
Skagensgade 1
2630 Tåstrup
(juridisk konsulent Lars Ørskov Schmidt)*

Dommere: Peter Andersen, Henrik Marstrand Dahl, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Henrik Lind, Knud Erik Linius, Benny Rosberg og Johnny Skovengaard.

Malernes Fagforening Storkøbenhavn og Dansk Byggeri afholdt den 15. december 2006 et mæglingsmøde vedrørende løn- og arbejdsvilkårene for fire polske arbejdere ansat i Dansk Byggeris medlemsvirksomhed Building Technology Concept Sweden AB. Virksomheden udeblev fra mæglingsmødet. Denne sag drejer sig om, hvorvidt Dansk Byggeri har begået brud på de fagretlige regler, subsidiært den af overenskomsten følgende loyalitetsforpligtelse, dels ved ikke at oplyse

malerforbundet om, at man senere samme dag havde opnået kontakt med virksomheden, dels ved sin rådgivning af virksomheden. Sagen drejer sig endvidere om, hvorvidt Dansk Byggeri i forbindelse med den svenske virksomheds indmeldelse i organisationen har begået brud på parternes aftale om udenlandske virksomheder.

Påstande

Klager, Landsorganisationen i Danmark for Malerforbundet i Danmark, har nedlagt påstand om, at Dansk Byggeri tilpligtes til Malerforbundet i Danmark at betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Byggeri, har principalt påstået frifindelse, subsidiært bortfald af bod, og mere subsidiært betaling af en efter Arbejdsrettens skøn fastsat beskeden bod.

Sagsfremstilling

Efter at Forsvarets Bygningstjeneste havde indgået en entreprisekontrakt med en dansk entreprenør, hyrede entreprenøren til brug for entreprisens opfyldelse gennem selskabet Building Technology Concept Sweden AB fire polske ansatte til udførelse af arbejde på en byggeplads i Nyboder.

Building Technology Concept Sweden AB havde den 13. juli 2006 udfyldt den ansøgningsblanket, som Dansk Byggeri har udarbejdet til brug for udenlandske virksomheders ansøgning om optagelse i organisationen. Denne blanket indeholder side 2 et skema, hvori virksomheden skal angive, under hvilke sektioner virksomheden bliver drevet. Der er i skemaet anført 26 mulige sektioner – herunder ”bygningsemprenørsektionen” og ”malersektionen” – og virksomheden anmodes i skemaet om at oplyse det procentuelle sektionstilhørsforhold. Virksomheden havde i dette skema anført ”100 %” udfor rubrikken ”Bygningsemprenørsektionen”. I ansøgningsblanketten findes endvidere side 4

et skema benævnt "Arbejdsopgaver", hvor der kan ske afkrydsning blandt en lang række forskellige arbejdsopgaver. Virksomheden havde ikke foretaget nogen afkrydsninger i dette skema.

Ved brev af 18. juli 2006 til 3F meddelte Dansk Byggeri, at Building Technology Concept Sweden AB havde søgt om optagelse i Dansk Byggeri. Det hedder i brevet bl.a.:

"Ovennævnte virksomhed har søgt om optagelse i Dansk Byggeri den 13. juli 2006 og er under optagelsesbehandling.

Os bekendt har virksomheden ikke inden optagelsesansøgningen været stillet overfor overenskomstkraav fra noget fagforbund.

Dansk Byggeri skal hermed forespørge om BAT-kartellet ønsker møde afholdt jf. aftale vedrørende udenlandske virksomheder.

Hvis møde ønskes afholdt, skal dette meddeles undertegnede inden den 14. august 2006."

Den aftale, som der henvises til i brevet, er "Aftale vedrørende udenlandske virksomheders medlemskab af BYG og Danske Entreprenører og arbejde i Danmark", som er indgået mellem forbund i BAT-kartellet, SiD, TIB, Malerforbundet, BYG og Danske Entreprenører (de sidstnævnte er nu samlet i Dansk Byggeri). Om aftalens formål er anført følgende i aftalens punkt 2:

"Formålet med aftalen er at sikre, at udenlandske virksomheder, der udfører bygge- og anlægsopgaver ved hjælp af udstationerede medarbejdere, kan udføre dette arbejde og optages i BYG på vilkår, der ikke strider mod BYGs og DEs eller BAT-kartellet's interesser, det vil si-ge,

- at virksomheden ikke pålægges dobbeltudgifter, og

- at arbejdskraften ikke tilbydes på dårligere vilkår end efter dansk lovgivning og overenskomster med de respektive BAT-forbund.”

I aftalens pkt. 5 hedder det:

”Inden en udenlandsk virksomhed optages i BYG eller DE, afholdes møde mellem BYG eller DE og BAT-kartellet samt om muligt en repræsentant for virksomheden. På mødet gennemgås reglerne i relevante danske overenskomster og arbejdsmarkedslove, og virksomheden orienteres om indholdet af denne aftale.”

Dansk Byggeri fik ikke nogen tilbagemelding på sit brev af 18. juli 2006 med en tilkendegivelse om, at der ønskedes et møde afholdt i henhold til aftalens pkt. 5.

Efter at Malerforbundet i Danmark ved et fremmøde på byggepladsen i Nyboder var blevet bekendt med, at der arbejdede fire polske arbejdstagere på pladsen, begærede forbundet mæglingsmøde, som blev afholdt den 15. december 2006. For Dansk Byggeri deltog bl.a. Eva Kartholm, og for Malernes Fagforening Storkøbenhavn deltog Bo Rosschou. For virksomheden og for medarbejderne var ingen mødt. Af referatet af mæglingsmødet fremgår, at uoverensstemmelsen vedrører løn- og arbejdsforhold for virksomhedens fire polske arbejdere på pladsen i Nyboder. Endvidere fremgår bl.a.:

”Dansk Byggeri oplyste, at man ikke havde kunnet få kontakt med virksomheden. Fagforeningen anser arbejdsforholdet som værende i modstrid med gældende overenskomst i kraft af underbetaling af de polske håndværkere. Fagforeningen forbeholder sig sin stilling.

Dansk Byggeri vil, i givet fald Malernes Fagforening er i besiddelse af dokumentation for underbetaling, bede om at denne fremlægges.

Dansk Byggeri forbeholder sig sin stilling.”

Efterfølgende blev Malerforbundet bekendt med, at en repræsentant for Building Technology Concept Sweden AB havde rettet telefonisk henvendelse til Dansk Byggeri umiddelbart efter mæglingsmødet.

Den 23. januar 2007 blev der afholdt fællesmøde i sagen på foranledning af Malerforbundet. Af referatet af fællesmødet fremgår bl.a.:

”Fra arbejdstagerside gjorde man gældende, at arbejdsgiversiden havde begået brud på de fagretlige regler ved bevidst at vildlede forbundets repræsentant på mæglingsmødet den 15. december 2006. Det drejede sig konkret om, at man på mæglingsmødet havde tilkendegivet, at man ikke havde kunnet få kontakt til den virksomhed mødet vedrørte.

Arbejdstagersiden gjorde endvidere gældende, at arbejdsgiversiden havde begået brud på punkt 5 i aftale 7. december 1999 mellem medlemmerne af BAT-kartellet og Dansk Entreprenørforening samt BYG.

Fra arbejdsgiversiden afviste man arbejdstagersidens påstand om, at Dansk Byggeri skulle have givet vildledende oplysninger på mæglingsmødet den 15. december 2006. Man bestred således, at der var begået brud på de fagretlige regler. Arbejdsgiversiden bestred endvidere, at der var begået brud på punkt 5 i den ovennævnte aftale.

Arbejdstagersiden fastholdt klagen i sin helhed og tog forbehold for at videreføre sagen for Arbejdsretten med krav om bod.”

Forklaringer

Bo Rosschou har forklaret bl.a., at han er næstformand for Malernes Fagforening, Storkøbenhavn, og at det er hans hovedopgave at tage sig af forholdet til udenlandske virksomheder. Sagen begyndte med, at han efter et tip rettede henvendelse til de fire polske malere på byggepladsen i Nyboder. De ville ikke udtale sig om deres løn- og arbejdsforhold, men oplyste, at de var ansat i Building Technology Concept Sweden AB. En ansat hos bygherren fremviste dokumentation for, at virksomheden var medlem af Dansk Byggeri og havde overenskomst. Rosschou tog herefter initiativ til et mæglingsmøde med henblik på at få nærmere oplysning om løn og arbejdsforhold. Virksomheden mødte ikke til mæglingsmødet den 15. december 2006. Eva Kartholm fra Dansk Byggeri oplyste, at man ikke havde kunnet få kontakt med virksomheden. I januar 2007 fik Rosschou på anden vis kontakt med virksomhedens danske agent, Rolf Petersen. Rolf Petersen ville ikke give de oplysninger, som Rosschou udbad sig, og henviste til, at Kartholm havde sagt, at han ikke skulle sige noget til forbundet. Rolf Petersen oplyste, at han havde haft kontakt med Kartholm senere samme dag, som mæglingsmødet var blevet afholdt. Han deltog ikke selv i fællesmødet den 23. januar 2007, idet sagen var blevet overgivet til hovedkontoret til videre foranstaltning.

John Christensen har forklaret bl.a., at han er næstformand i Malerforbundet i Danmark. Han varetager de faglige sager i forbundet vedrørende udenlandske virksomheder, herunder sager vedrørende aftalen om udenlandske virksomheders medlemskab af Dansk Byggeri og arbejde i Danmark. I 2006 blev aftalen – som er indgået i 1999 – administreret således, at der kun sendes besked til Malerforbundet om en virksomheds optagelse i Dansk Byggeri, når der er tale om en virksomhed, der beskæftiger malere. Forbundet anmodede altid om tilpasningsforhandling som bestemt i aftalens punkt 5, når forbundet fik besked om, at en virksomhed var under optagelse, og der blev herefter afholdt et møde. Sagen mod den svenske virksomhed blev ikke videreført i det fagretlige system på grund af mangel på bevis. Man anmodede derimod om afholdelse af et fællesmøde, da man mente, at arbejdsgiverorganisationen havde begået brud på de fagretlige regler og aftalen vedrørende udenlandske virksomheder. Han deltog selv i dette fællesmøde. Han fik ikke oplyst, at der var en repræsentant fra den svenske virksomhed til stede på mødet.

Eva Kartholm har forklaret bl.a., at hun er ansat i Dansk Byggeri. Hun sendte kopi af malerforbundets begæring om mæglingsmøde til virksomheden med almindeligt brev, fax og e-mail og bad

virksomheden rette henvendelse og fremkomme med de fornødne oplysninger til brug for mæglingsmødet. Hun benyttede de oplysninger om adresse m.m., der var angivet i optagelsesblanketten. Da hun ikke hørte fra virksomheden inden rimelig tid, ringede hun op, men traf ikke nogen. Selv om hun havde lagt besked på telefonsvareren, hørte hun ikke fra virksomheden inden mæglingsmødet, og virksomheden mødte ikke op. Det var på mødet hendes opfattelse, at malerforbundet ville gå videre med sagen i det fagretlige system, og begge parter forbeholdt sig deres stilling. Dette er en hel sædvanlig fremgangsmåde. Senere samme dag blev hun ringet op af virksomhedens repræsentant i Danmark, Rolf Petersen. Hun bebrejdede ham hans manglende fremmøde. Han begrundede dette med, at han havde siddet på hospitalet hos sin far, som var meget syg, og at han derfor ikke havde fået tappet sin telefon. Hun foreholdt ham, at det var vigtigt, at der altid var en repræsentant for virksomheden, som man kunne komme i kontakt med. Derudover indskærpede hun ham, at sagen nu kørte videre, men undlod i øvrigt at gå ind i sagens realitet omstændighederne taget i betragtning. Hun overvejede ikke at give forbundet besked om den telefoniske kontakt med virksomheden, idet der ikke var kommet nye oplysninger frem. Hun har rådgivet virksomheden om, at det var bedst, at virksomheden blev rådgivet af sin organisation – og ikke af fagforeningen – og at virksomheden ikke burde drøfte sagen med fagforeningen uden hendes tilstedeværelse, så længe der kørte en faglig sag. Efter at sagen var gået videre til hovedkontoret, var hun ikke længere sagsbehandler på sagen. Hun har efterfølgende haft en telefonsamtale med Rolf Pedersen i anledning af en ubehagelig presseomtale af virksomheden, men ud over, at hun sagde, at det var vigtigt, at virksomheden havde alle oplysninger med til fællesmødet, har de ikke drøftet sagen. I starten af januar 2006 havde hun en telefonsamtale med Bo Rosschou om sagen, men det gav ikke Bo Rosschou anledning til at bede om at få mæglingsmødet genoptaget.

Jørgen Heien har forklaret bl.a., at han er ansat i Dansk Byggeri som chefkonsulent for arbejdsgiversekretariatet. Han tager sig af sager, som skal videreføres, og forestår endvidere tilpasningsforhandlinger, når dette begæres. Når Dansk Byggeri modtager en ansøgning fra en udenlandsk virksomhed om optagelse, sendes der et brev til det eller de relevante forbund om, at virksomheden er under optagelse. Tilbuddet om tilpasningsforhandling blev i den konkrete sag sendt til 3F, fordi det fremgik af optagelsesblanketten af 13. juli 2006, at virksomheden hørte under bygningsentreprenørsektionen med 100 %. I den situation beskæftiger virksomheden typisk 3F-arbejdere. Dansk Byggeri har sædvanligvis ikke andre oplysninger om virksomheden end de, der er anført i optagelsesblan-

ketten. Skemaet på side 4 bruges bl.a. til kontingentberegning. Det er ikke et krav for optagelse, at dette skema er udfyldt, hvis de nødvendige oplysninger fremgår af skemaet side 2. Han foretog sig ikke yderligere for at få oplysninger om, hvilken type arbejde virksomheden udførte. Der er i forbindelse med overenskomstfornyelserne i 2007 indgået en ny aftale om, hvorledes 1999-aftalen om udenlandske virksomheder skal administreres. Han deltog i fællesmødet den 23. januar 2007 sammen med en repræsentant for virksomheden.

Parternes argumentation

Klager har gjort gældende, at indklagede har begået brud på punkt 5 i ”Aftale vedrørende udenlandske virksomheders medlemskab af BYG og Danske Entreprenører og arbejde i Danmark”, da indklagede ikke har taget initiativ til afholdelse af det i punkt 5 omtalte møde inden optagelse af Building Technology Concept Sweden AB i Dansk Byggeri. Klager har herom nærmere anført, at Dansk Byggeri ikke har gjort tilstrækkeligt, idet man blot har ageret på baggrund af de oplysninger, ansøgningsblanketten indeholdt om virksomhedens arbejdsopgaver. Oplysningerne i blanketten var imidlertid ufyldstgørende, da skemaet side 4 var udfyldt, ligesom en nærmere undersøgelse af virksomhedens adresseforhold ville have afsløret, at der alene var tale om en dækadresse.

Klager har endvidere gjort gældende, at indklagede har begået brud på de fagretlige regler, subsidiært den af overenskomsten følgende loyalitetsforpligtelse, ved sin håndtering af mæglingsmødet og ved ikke efter mæglingsmødet at oplyse Malerforbundet i Danmark om, at man havde opnået kontakt med virksomheden, således at den fagretlige behandling af sagen kunne være genoptaget. Klager har herom nærmere anført bl.a., at en arbejdsgiverorganisation har en pligt til aktivt at modvirke eventuelle overenskomstbrud fra medlemmernes side, jf. Arbejdsrettens dom af 19. februar 1985 (AT 1985 s. 42). Dansk Byggeri havde forsømt at undersøge virksomhedens forhold ved optagelsen, og det var ikke muligt for Dansk Byggeri at bidrage til løsningen af uenigheden mellem parterne på mæglingsmødet, da Dansk Byggeri ikke havde drøftet sagen med virksomheden. Dansk Byggeri har derfor ikke i fuldt omfang opfyldt sine forpligtelser i forbindelse med mæglingsmøder. Det er ikke tilstrækkeligt, at Dansk Byggeri efterfølgende blot modtog en telefonbesked om, at virksomheden ikke havde kunnet give møde. Dansk Byggeri undersøgte ikke sagen nærmere og gav

ikke modparten oplysning om, at man havde haft kontakt med virksomheden. Det er derudover et brud på de fagretlige regler, at sagsbehandleren i Dansk Byggeri rådgav virksomhedens repræsentant om, at han ikke skulle udtale sig til forbundet.

Klager har om bodens størrelse anført, at den bør fastsættes til 100.000 kr., da Dansk Byggeri ikke har levet op til forpligtelsen til at modvirke overenskomstbrud og har håndteret såvel ansøgningen om optagelse som forløbet vedrørende mæglingsmødet med lemfældighed, uanset at der er tale om et område af stor betydning.

Indklagede har anført, at man på tidspunktet for optagelsen af Building Technology Concept Sweden AB i Dansk Byggeri alene havde oplysning om, at virksomheden var beskæftiget med opgaver på 3F's område, idet dette var, hvad virksomheden havde oplyst i indmeldelsesblanketten. På baggrund af disse oplysninger rettede man henvendelse til 3F i overensstemmelse med pkt. 5 i aftalen om udenlandske virksomheder. Dansk Byggeri har dermed opfyldt aftalen og bør derfor frifindes for at have begået brud på denne.

Indklagede har endvidere anført, at Dansk Byggeri gjorde, hvad man kunne, for at få kontakt med virksomheden forud for mæglingsmødet den 15. december 2006, og at der i den efterfølgende telefonsamtale med virksomhedens repræsentant ikke fremkom nye, relevante oplysninger om virksomheden. Begge parter forlod mæglingsmødet den 15. december 2006 med opfattelsen af, at sagen ville blive videreført. Dansk Byggeri måtte derfor gå ud fra, at indholdet af telefonsamtalen ikke havde betydning for modpartens overvejelser om sagens videreførelse. Malerforbundet kunne endvidere, da man blev bekendt med, at der var kontakt til virksomheden, have begæret mæglingsmødet genoptaget, hvilket man undlod. Sagsbehandleren i Dansk Byggeri opfordrede virksomhedens repræsentant til at møde op til fællesmødet med de nødvendige oplysninger, og det kan ikke bebrejdes Dansk Byggeri, at klager fravalgte at videreføre sagen mod virksomheden. Det kan endvidere ikke bebrejdes Dansk Byggeri, at man i forbindelse med den fagretlige behandling af sagen opfordrede virksomheden til at lade sig repræsentere af organisationen. Klager har herefter ikke bevist, at

Dansk Byggeri ikke har gjort tilstrækkeligt for at medvirke til den fagretlige behandling af sagen og derved begået brud på de fagretlige regler eller den overenskomstmæssige loyalitetsforpligtelse.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Building Technology Concept Sweden AB oplyste i den ansøgningsblanket, virksomheden indgav til Dansk Byggeri med henblik på optagelse, at virksomheden var fuldt ud beskæftiget i bygnings-entreprenørsektionen, og der forelå ingen oplysninger om, at virksomhedens ansatte var beskæftigede med malerarbejde. Det findes på denne baggrund ikke at kunne bebrejdes Dansk Byggeri, at man til opfyldelse af punkt 5 i aftalen vedrørende udenlandske virksomheders medlemskab af Dansk Byggeri rettede henvendelse til 3F og ikke til Malerforbundet.

Dansk Byggeri frifindes derfor på dette punkt.

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at Dansk Byggeri gjorde adskillige forgæves forsøg på at komme i kontakt med medlemsvirksomheden inden afholdelse af mæglingsmødet den 15. december 2006, at Dansk Byggeri efter mæglingsmødet var af den opfattelse, at Malerforbundet ville gå videre med den fagretlige behandling af sagen, og at medlemsvirksomhedens repræsentant ikke fremkom med oplysninger af relevans for den fagretlige behandling af sagen i den efterfølgende telefonsamtale med Dansk Byggeri. Under disse omstændigheder findes Dansk Byggeri ikke at have begået brud på de fagretlige regler eller en almindelig loyalitetsforpligtelse hverken ved sin indsats i forbindelse med mæglingsmødet eller ved ikke at oplyse modparten om den efterfølgende telefonsamtale med virksomheden.

Det forhold, at Dansk Byggeri har anbefalet sit medlem at lade sig repræsentere af organisationen under den fagretlige tvist og ikke at udtale sig til modparten uden organisationens tilstedeværelse,

findes heller ikke at udgøre et brud på de fagretlige regler eller en overtrædelse af den almindelige loyalitetsforpligtelse.

Dansk Byggeri frifindes derfor også på disse punkter.

Thi kendes for ret:

Indklagede, Dansk Byggeri, frifindes.

Klager, Malerforbundet i Danmark, betaler inden 14 dage 2.000 kr. i sagsomkostninger til Arbejdsretten.

Lene Pagter Kristensen